

Examiner's opinion on Master's thesis by Bruno da Cunha

Within the activities of the Contemporary Music Department, I got to know Bruno as an excellent performer and improviser open to a broad scale of experiments. That is why I accepted examining his Master's thesis and composition with excitement. Despite criticism that I will specify lower, I consider necessary to state that reading his thesis titled "Transtextuality in Contemporary Music: Materialistic Approach", provided me with an opportunity to get more familiar with the fascinating world of the Brazilian funk carioca as well as with opinions of such as Linn da Quebrada whose voice sounds at the end of Bruno's Master's composition. They helped me to understand the discourse underlying the presented text, mainly the recurring emphasis placed on the political impacts of compositions or ecological approach to music. This discourse diametrically defers from the one in our country where music would more likely provide an opportunity to escape reality than to fight it.

The thesis is written in English which is not the native language of the author and it is very obvious. Apparently, the text did not undergo even the automatic spell-check available within any text editor. The language quality is very uneven, different for each part of the thesis. However, it is positive that the quality gradually increases. In the first part, devoted to building a theoretical context for the following parts, the language as well as the articulation of ideas is rather low. Sometimes the text is even incomprehensible, the frequency of spelling and grammatical mistakes is high. I have to admit that when I realized, considering the proportions of the text parts, that the first part spans only 21 pages, it caught me by surprise because it took me several hours to get through. The language of the second part containing four case studies is considerably better, and the third part devoted to Bruno's own composition is completely fluent and really captivating.

The structure of the work is uneven as well. At first, even the focus of the thesis is not clear as the following quotations can proof: The purpose of this research is to understand if transtextuality is an approach worth taking in contemporary music (p. 2), relocate the object of our analysis to the material,..., what interests us is how the material used is approached - or, better yet, how it is freed (p. 12), to focus in the relation of the composer and the material (p. 36). The presentation of theoretical ideas in the first part is rather nonlinear, the ideas keep returning, continuity is disturbed by detours. Probably there was no time left for one important phase in writing a larger text: to retrospectively consider whether all the terms from the theoretical part get really used in the later parts. An ideal moment for the retrospective view would be pages 57 to 60 where the so far separated theoretical supports finally unite and a more coherent stance of the author emerges.

During the reading of the thesis, I was surprised by the permanent need of the author to relate to semiology which he seems to understand to be an obligatory framework of academic research in the area. It is unfortunate because, as proven by the last part of the thesis engaging in Cunha's own compositions proves, he has his priorities and approaches formulated quite clearly. As concerns semiology, in my opinion, it is the difference between

Czech and Brazilian education showing here. The main feature of the theoretical part is therefore an overcomplicated argumentation supported by a rather diverse set of personalities, from esteemed philosophers to ecologically oriented musicians. Majority of the thesis is therefore compiled, too large a majority for a Master's thesis, which is reflected in my final evaluation.

The second part has been announced to be analytical, however, even here we find mainly quotations or paraphrases of other people's ideas - sometimes it is not too clear whether the presented opinion is Cunha's or somebody else's. I suppose that the main analytical contributions are spectrograms of details from commented compositions. They are interesting and wonderfully illustrate the terms from the theoretical part but they do not convey much more beyond that because an explanation of the importance of the described detail phenomena within the entirety of the analyzed compositions is missing.

There is a great amount of information in the presented thesis – names, book and composition titles, style labels. Especially in the second part, it would help the reader's navigation to have the text articulated into some more subchapters. I missed such a separation the most for the section dealing with the historical context of bricolage in Brazil (p. 36 and forward). Although it is really important and well written, it does get lost within the first case study.

I understand Bruno's text to picture a mind-space of a young musician between paradigms: Brazilian vs. European, performer vs. academically educated composer. As the most interesting, I consider the last part of the thesis where the author describes the development of his compositional means and his gradual realization of how important spontaneity is in his work. The fact that he understands composition to be an extension of performance speaks for itself as well as the fact that in the closing paragraphs of this part he actually distances himself from the presented compositional procedure. My personal opinion, after reading the presented thesis, is that the study helped Bruno to find his own style but as of now, academic environment has become an obstacle in his path to authenticity so inherent to Brazilian art from which he draws.

Topics for defense:

- What is meaning in music? Once we can talk about politics or ecology in music doesn't it mean that we are working with meanings?
- Is there an essential difference between bricolage and Schnittke's polystylism? Explain.
- Suggest a way how to improve the methodology of the thesis' second part so that your own research contribution increases.

I recommend the thesis to the defense and suggest to evaluate it by mark C.

September 2, 2020

MgA. Iva Oplištilová, PhD.

OPONENTSKÝ POSUDEK

na magisterskou písemnou práci – Bruno da Cunha

V rámci aktivit Oddělení soudobé hudby znám Bruna Cunhu jako výborného interpreta a improvizátora otevřeného široké škále experimentů. Přijala jsem tedy oponenturu jeho absolventských výstupů se zvědavostí. Přes výhrady, které rozvedu níže, považuji za nutné konstatovat, že jsem se během čtení jeho práce

Transtextuality in Contemporary Music: A Materialistic Approach

(Transtextualita v soudobé hudbě: materialistický přístup) měla možnost blíže seznámit s fascinujícím světem brazilského funk carioca, ale také například s názory Linn da Quebrada, jejíž hlas autor nechává znít na konci své absolventské skladby. Pomohly mi pochopit myšlenkový diskurz za předkládaným textem – především opakované zdůrazňování politických souvislostí a dopadů nebo ekologického přístupu k hudbě. Tento diskurz se diametrálně liší od našeho, kde hudba poskytuje mnohem častěji možnost vzdálit se realitě než se s ní potýkat.

Práce je psána v angličtině, která není autorovým rodným jazykem, což je velmi patrné. Text zřejmě neprošel ani automatickou jazykovou korekturou, jež je součástí všech textových editorů. Jazyková úroveň je nevyrovnaná, v každé ze tří základních oddílů práce je jiná, kladem je, že kvalita postupně stoupá. V prvním oddílu, který buduje teoretický kontext pro oddíly další, je úroveň práce jak po stránce jazykové, tak po stránce formulační slabá. Text je občas až nesrozumitelný, frekvence pravopisných i gramatických chyb je vysoká. Přiznám, že když jsem při posuzování proporcí oddílů zjistila, že má tento oddíl jen 21 stran, byla jsem překvapená – četla jsem je několik hodin. Jazyk druhé části, obsahující čtyři případové studie, je již o poznání lepší, a třetí část, kterou autor věnuje vlastní tvorbě, je zcela plynulá a opravdu čtivá.

Stejně různorodá je i struktura práce. Zprvu je nejasná dokonce hlavní teze, jak doloží následující citáty: má smysl pracovat s transtextualitou? (s. 2), objektem zkoumání je materiál, objektem je způsob práce a osvojování materiálu skladatelem (s. 12), jde o vztah skladatele a materiálu (s. 36). Teoretické myšlenky v prvním oddílu jsou prezentovány spíše nelineárně, vracejí se, souvislý výklad je narušován odbočkami. Pravděpodobně už nedošlo na důležitou fázi v psaní rozsáhlejšího textu: zpětně vyhodnotit, zda jsou všechny pojmy v teoretickém oddílu opravdu později využity. Ideálním momentem k takovému zpětnému ohlédnutí by byly s. 57-60, kde se teoretické opory dosud dost oddělené spojují a začíná se rýsovat ucelenější postoj autora.

Při čtení mne překvapila stálá potřeba autora se vymezovat vůči semiologii, jíž zřejmě vnímá jako povinný rámec akademické práce v oboru. Je to škoda, protože z oddílů věnovaného vlastní kompoziční práci je zřejmé, že má Cunha své priority a postoje zformulované jasně. V otázce semiologie se podle mne projevuje rozdíl mezi naší a brazilskou výukou. Hlavním rysem teoretického oddílu je překomplikovaná argumentace opírající se o dost nesouřadná tvrzení řady osobností od filozofů po ekologicky smýšlející hudebníky. Většina práce je díky tomu kompilační povahy, na magisterskou práci příliš, což zohledňuji v celkovém hodnocení.

Druhý oddíl je avizován jako analytický, ale i zde najdeme hlavně citáty nebo parafráze přejatých myšlenek – někdy není příliš jasné, zdali jde o názor autora nebo názor přejatý. Předpokládám, že hlavním analytickým vkladem Cunhy jsou spektrogramy detailů komentovaných skladeb. Jsou zajímavé a skvěle ilustrují termíny z teoretického oddílu, ovšem o moc více nesdělují, protože chybí vysvětlení významu popisovaných detailních jevů v rámci celků probíraných skladeb.

Práce zahrnuje mnoho informací – jmen, titulů knih a skladeb, označení stylů. Především v druhém oddílu by napomohlo orientaci čtenáře ještě další členění na podkapitoly – nejcitelněji mi chybělo oddělení úseku věnovaného historickému kontextu brikoláže v Brazílii (od s. 36), který, ač opravdu důležitý a poutavě napsaný, zcela zaniká v rámci první případové studie.

Brunův text chápu jako obraz myšlenkového světa mladého hudebníka na pomezí různých paradigmat: brazilské vs. evropské, performer vs. akademicky vzdělaný skladatel. Za nejzajímavější považuji poslední část práce, kde autor popisuje vývoj svých kompozičních prostředků a postupné uvědomování si, jakou roli hraje v jeho práci spontaneita. To, že chápe skladbu jako rozšíření performance, mluví samo za sebe, stejně jako skutečnost, že se v závěrečných odstavcích od prezentovaného kompozičního postupu vlastně distancuje. Můj osobní názor po přečtení předložené práce je, že Brunovi studium pomohlo najít svůj styl, ale nyní pro něj již akademické prostředí představuje překážku na cestě k autenticitě, která je zřejmě vlastní brazilskému umění, z něhož čerpá.

Témata k obhajobě:

- Co je význam v hudbě? Jakmile můžeme hovořit o politice nebo ekologii, neznamená to, že pracujeme s významy?
- Je tak zásadní rozdíl mezi brikoláží a Schnittkeho polystylovostí? V čem spočívá?
- Navrhněte vylepšení metodologie druhého oddílu práce tak, aby se zvýšil vlastní výzkumný přínos.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm C.